

10—15 januari

Debatter m. m.

Lördagen den 10 januari

	Sid.
Hälsningstal av ålderspresidenten	3
Anförande av ålderspresidenten och talmannen efter talmansvalen	5
Meddelande ang. sammanträdestider	6

Tisdagen den 13 januari

Anförande av talmannen å rikssalen	7
--	---

Onsdagen den 14 januari

Interpellationer:

av herr Wikström (fp) ang. statens ungdomsråd	10
av herr Nyman (fp) om effektivare kontroll av sjukhusappara- tatur	11
av herr Hernelius (m) ang. hjälpen till Biafra	12
av herr Larsson, Thorsten, (cp) om information angående sko- lans läroplaner och betygssättning	12
av herr Helén (fp) ang. hjälpen till Biafra	13

Meddelande ang. enkla frågor:

av herr Björk (s) om skydd för författares upphovsrätt vid de statsunderstödda teatrarna	15
av herr Strandberg (m) om förbättrad säkerhetsutrustning på Arlanda flygplats	15
av herr Ernulf (fp) ang. kreditrestriktionernas verkningar för mindre och medelstora företag	15
av herr Wikström (fp) om förbättrad katastrofberedskap vid Arlanda flygplats	15
av herr Wikström (fp) om konkurrens och service i fråga om taxi	15
av herr Skärman (fp) ang. saltningen på gator och vägar vin- tertid	15

Samtliga avgjorda ärenden

	Sid.
Lördagen den 10 januari	
Protokoll från justitiedepartementet ang. fullmactsgranskning ..	4
Upprop	4
Val av talman och vice talmän	5
Val av sekreterare	5
Onsdagen den 14 januari	
Val av talmanskonferens	9
Val av kanslideputerade	9
Val av kanslitillsättare	9
Torsdagen den 15 januari	
Val av ledamöter i de ständiga utskotten	16
Val av statsrevisorer jämte suppleanter	17
Val av ledamöter i riksdagens krigsdelegation	18
Val av suppleanter i de ständiga utskotten	18

Sedan i kraft av § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen riksdagen sammankommit här i huvudstaden lördagen den 10 januari 1970, sammanträdde riksdagens första kammare i den uti riksdagens hus för kammaren anordnade samlingssal samma dag,

Lördagen den 10 januari,

kl. 11.00.

Herr ERICSSON, JOHN, framträdde till talmansbordet och yttrade:

Ärade kammarledamöter! 1970 års riksdag tar i dag i grundlagsenlig ordning sin början. Det tillkommer mig att öppna och leda detta sammanträde till dess att presidium har blivit utsett. Jag hälsar ledamöterna, i synnerhet de nytillträdande, välkomna till deras viktiga arbete.

Det blir nog inte någon ålderspresident förunnat att våga uttala den åsikten att den utrikespolitiska utvecklingen är tillfredsställande. Motsatsen är tyvärr förhållandet. Akuta konflikter mellan stater och block av stater nödgas vi bevittna. I stället för förhandlingar och fredliga lösningar sätter staterna sin tillit till militära maktmedel. Som en liten nation kan vi föga påverka världshändelserna, men vi vill helhjärtat arbeta inom de internationella organ som vi är anslutna till. Ett styrkebälte i detta arbete utgör det förhållandet att de demokratiska partierna är ense om huvudlinjerna i vårt lands utrikespolitik.

Man behöver inte äga någon visionär förmåga för att uttala den mening som att år 1970 inrikespolitiskt kommer att bli ett osedvanligt livaktigt år. Många skäl talar för detta. Stora centrala politiska frågor kommer att underställas riksdagen för avgörande. Detta faktum liksom att allmänna val sker samtidigt till riksdag och kommunala församlingar borgar för en stor aktivitet.

Inom de politiska partierna har all-

tid funnits en strävan att föryngra sin representation i riksdagen. Denna tendens har blivit ytterligare markerad under senare år. Att bostadsbandet har slopats vid val till riksdagen medför en ytterligare konkurrens om mandat, vilket är en fördel för vårt parlamentariska liv. När så de båda nuvarande kamrarna upphör och ersättes med en kammare med direkta val, kan man förutse att mindre än två tredjedelar av nuvarande första kammarens ledamöter kommer att fortsätta sitt riksdagsarbete under enkammerssystemets tid. När vi har avslutat vårt arbete i år kan vi konstatera om detta tips var någorlunda välgrundat.

Vad som än sker i framtiden vågar jag hävda den meningen att svenska riksdagsledamöter alltid har strävat efter att fylla sin plikt som värdiga representanter för svenska folket. I förvisning om att så kommer att ske även under 1970 års riksdag ber jag än en gång att få hälsa Er välkomna och förklarar första kammarens första plenum år 1970 öppnat.

Sedan herr ordföranden därefter intagit talmansplatsen, tillkännagav herr ordföranden, att han på grund av bestämmelsen i § 1 mom. 2 av kammarens ordningsstadga anmodat hovrättsassessorn Bengt Lambe att, till dess sekreterare blivit utsedd, föra kammarens protokoll.

Upplästes och lades till handlingarna följande från justitiedepartementet inkomna

*Departementsprotokoll
den 8/1 1970*

Granskning av fullmakter för ledamöter av riksdagens första kammare

Till justitiedepartementet har inkommit fullmakter för 23 personer som vid val för vissa valkretsar i oktober 1969 utsetts till ledamöter av riksdagens första kammare för en tid av åtta år, räknade fr. o. m. den 1 januari 1970, och fullmakter för 2 personer som vid nya röstsammanräkningar utsetts till ledamöter av första kammaren i stället för avgångna ledamöter av kammaren.

Kungl. Maj:t har den 19 december 1969 förordnat att granskningen av fullmakterna skall företas inför statsrådet Carl Lidbom.

Granskning av fullmakterna företas enligt § 32 riksdagsordningen.

Av fullmäktige i riksbanken är herrar Wärnberg, Bengtson och Nilsson närvarande vid granskningen och av fullmäktige i riksgäldskontoret herrar Östman, Fredriksson och Lindmark.

Någon anmärkning framställs ej mot fullmakterna.

Protokoll över granskningen och förteckning över de granskade fullmakterna skall tillsammans med fullmakterna överlämnas till första kammaren.

Enligt uppdrag
Margit Hirén

Den återopade förteckningen lydde sålunda:

*Förteckning
över ledamöter av riksdagens första kammare enligt fullmakter som granskats inför statsrådet Carl Lidbom den 8 januari 1970*

Stockholms stad

- 1 Förste vice talmannen Axel Strand
- 2 Landshövdingen Gunnar Helén
- 3 Riksdagsmannen Gösta Bohman

- 4 Riksdagsledamoten Ulla Lindström
- 5 Riksdagsmannen Olle Dahlén
- 6 Riksdagsmannen Knut Johansson
- 7 Riksdagsmannen Allan Hernelius
- 8 Statsrådet Alva Myrdal
- 9 Riksdagsmannen Joel Sörenson
- 10 Statsrådet Lennart Geijer
- 11 Riksdagsmannen Bertil Lidgard
- 12 Förlagschefen Jan-Erik Wikström
- 13 Riksdagsmannen Lars Werner
- 14 Riksdagsmannen Yngve Persson
- 15 Riksdagsmannen Helge Berglund
- 16 Ombudsmannen Ethel Florén-Winther

Malmöhus län med Malmö stad

- 17 Hans Petersson, Röstånga

Älvsborgs län

- 18 Statsrådet Gunnar Sträng
- 19 Riksdagsledamoten Maj Pehrsson, Hyssna
- 20 Riksdagsmannen Herbert Larsson, Vänersborg
- 21 Riksdagsmannen Ragnar Sveningsson, Tranemo
- 22 Riksdagsmannen Bo Skårman, Alingsås
- 23 Riksdagsmannen John Ericsson, Stockholm
- 24 Entreprenören Olle Eriksson, Dals-Långed

Gävleborgs län

- 25 Ombudsmannen Arne Carlsson, Gävle

Här skulle antecknas, att herr Petersson, Hans, (fp) utsetts att inträda såsom ledamot av kammaren i stället för herr Persson, Nils, (fp), vilken avlidit, samt att herr Carlsson, Arne, (s) blivit utsedd att inträda såsom ledamot av kammaren i stället för herr Kling (s), som av sagt sig riksdagsmannabefattningen.

Enligt § 2 i ordningsstadgan för kammaren anställdes nu utpropp av kammarens ledamöter, varvid såsom frånvarande antecknades:

herr *Wickman*,
herr *Lange*,

fru *Segerstedt Wiberg*,
 herr *Pettersson, Karl Gustav*,
 herr *Dahlberg*.

Upplästes följande till kammaren inkomna ansökningar:

Till riksdagens första kammare

Då jag insjuknat i influensa anhåller jag härmed om ledighet från riksdags-sammanträdet den 10 januari 1970.

Stockholm den 9 januari 1970

Gunnar Lange

Till riksdagens första kammare

På grund av sviter efter influensa anhåller undertecknad om ledighet lördagen den 10 januari.

Göteborg den 9 januari 1970

Ingrid Segerstedt Wiberg

Till riksdagens första kammare

Undertecknad anhåller härmed om ledighet från riksdagsarbetet lördagen den 10 januari på grund av sjukdom.

Hallsberg den 9/1 1970

Karl Gustav Pettersson

De begärda ledigheterna beviljades.

Vidare upplästes en till kammaren inkommen ansökning, som jämte därvid fogat läkarintyg var så lydande:

Till riksdagens första kammare

Undertecknad får med stöd av bifogade intyg värdsamt anhålla om ledighet från riksdagsarbetet från och med den 10 januari 1970 tills vidare.

Gammelstad den 8 januari 1970

Thure Dahlberg

Härmed intygas att riksdagsman *Thure Dahlberg*, Gammelstad, ej kan delta i riksdagens öppnande på grund av svårt sjukdomsfall i familjen.

Boden den 8 januari 1970

Francis Benson

Överläkare,
 Anestesi-Intensivvårdkliniken

På gjord proposition bifölls ansökningen för den tid, det i återopade lä-

1† *Första kammarens protokoll 1970. Nr 1*

karintyget omförmälda behovet föreläge.

Företogs val av talman; och utsågs därtill:

herr Boheman (fp) med 143 röster.

Anställdes val av förste vice talman; och utsågs därtill:

herr Strand (s) med 136 röster.

Företogs val av andre vice talman; och utsågs därtill:

herr Johansson, Ivar, (cp) med 130 röster.

Herr ERICSSON, JOHN, som nu lämnade talmansplatsen, anförde därvid till herr talmannen:

Jag ber att få överlämna klubban till den utsedde talmannen.

Herr TALMANNEN intog talmansplatsen och yttrade:

På egna och vice talmännens vägnar ber jag att få framföra ett varmt tack för det förtroende som visats oss att leda denna första kammarens sista riksdag.

På framställning av herr talmannen beslöt kammaren att nu företaga val av sekreterare.

Valet företogs; och befanns efter valförrättningens slut hava blivit till sekreterare utsedd:

hovrättsrådet K.-G. Lindelöw med 111 röster.

Dessutom hade avlämnats 24 röstsedlar, vilka vore ogilla.

Hovrättsrådet Lindelöw fick nu företräde och övertog protokollföringen.

In fidem

Bengt Lambe

Tillkännagavs, att Kungl. Maj:t låtit genom offentligt anslag bjuda och kalla riksdagens samtliga ledamöter att tisdagen den 13 innevarande månad kl. 11.00 infinna sig uti slottskapellet samt, efter förrättad gudstjänst, enligt § 34 riksdagsordningen begiva sig till rikssalen för att där inhämta vad Kungl. Maj:t hade att meddela riksdagen.

Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande överlämnats ett antal inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelningen av dessa biljetter proportionellt i förhållande till ledamotsantalet i varje valkrets finge ske genom sekreteraren.

Denna hemställan bifölls.

Härefter yttrade herr TALMANNEN:
Jag vill fästa kammarens uppmärksamhet på att till kammarens ledamöter utdelats bland annat en preliminär plan för kammarens plena under vårsessionen. Beträffande de olika detaljerna hänvisar jag till planen. Jag vill i alla

fall erinra om att remissdebatten hålles med början onsdagen den 21 dennes kl. 10.00. Beträffande tidpunkten för remissdebattens avslutning vill jag inte göra några utfästelser, men i övrigt är det min avsikt att under vårsessionen utom i sessionens slutskede föreslå kammaren att i regel avsluta sina onsdagsplena senast omkring kl. 22.00 och sina fredagsplena senast omkring kl. 16.00.

Jag vill fästa uppmärksamheten på att torsdagarnas frågestunder, med ändring av vad som förut varit fallet, i år hålls i första kammaren kl. 15.00 och i andra kammaren kl. 15.30.

En utrikes- och handelspolitisk debatt kommer att hållas onsdagen den 18 mars.

Justerades protokollsutdrag för denna dag.

Kammarens sammanträde avslutades kl. 11.52.

In fidem

K.-G. Lindelöw

/Solveig Gemert

Tisdagen den 13 januari

Kammaren sammanträdde kl. 10.30.

Herr *Dahlberg* anmälde, att han under gårdagen infunnit sig vid riksdagen.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Wickman* den 13 och den 14 januari på grund av utrikes resa.

Herr talmannen yttrade, att han efter samråd med andra kammarens talman finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid sammanträde onsdagen den 14 innevarande månad företaga följande val, nämligen

dels av fyra ledamöter i talmanskonferensen,

dels av två kanslideputerade,

dels ock av sex ledamöter att deltaga i tillsättandet av vissa tjänstemän hos kammaren.

Detta förslag antogs.

Herr talmannen anförde vidare, att han, likaledes efter samråd med andra kammarens talman, finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid sammanträde, som komme att hållas torsdagen den 15 i denna månad, företaga val *dels* av ledamöter och suppleanter i de ständiga utskotten, *dels* av revisorer och revisorssuppleanter för granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning, *dels ock* av ledamöter i riksdagens krigsdelegation.

Vad herr talmannen sålunda föreslagit bifölls.

På framställning av herr talmannen beslöt kammaren nu, kl. 10.32, att ajournera sina förhandlingar till kl. 10.45.

Till åtlydnad av Kungl. Maj:ts kallelse avgingo herr talmannen och kammarens ledamöter kl. 10.45 till slottskapellet, där riksdagspredikan hölls av kyrkoherden i Örgryte pastorat, prosten Nils Oderstam. Efter gudstjänstens slut begav kammaren sig till rikssalen, i vilken även andra kammaren infann sig.

Hans Maj:t Konungen kom tillstådes och öppnade riksdagen med det i protokollsbihanget införda tal.

Herr TALMANNEN framträdde därpå och yttrade:

Eders Majestät!

Även om en viss vilja till minskning av spänningen mellan supermakterna gjort sig märkbar, är utgången av pågående förhandlingar mellan dem ytterst oviss. Spänningen mellan Sovjetunionen och Kina kan leda till svår-förutsebara komplikationer. Utsikterna till ett snart slut på det olycksdiga kriget i Vietnam kan knappast bedömas, även om stridsverksamheten där åtminstone temporärt synes ha avtagit och de direkta amerikanska insatserna något minskat. Det synnerligen kritiska läget i Mellersta Östern underhålls tyvärr med fortsatta vapenleveranser till båda parter. I Nigeria och Sudan fortsätter tragedin. Ehuru Förenta nationerna under 25 års tillvaro gjort betydande insatser på andra än politiska områden och alltjämt utgör ett forum för diplomatiska underhandsförhandlingar har förbundets fredsbevarande

verksamhet endast i begränsad omfattning medfört några resultat. Skillnaden mellan utvecklingstakten i industrialiserade och utvecklingsländer har knappast minskat, och i många av de senare saknas såväl politisk och social som ekonomisk stabilitet, vilket försvårar hjälpaktioner.

Det senaste årets händelser har bekräftat att ett litet neutralt lands utrikespolitik måste föras med varsamhet och kringsynhet.

Årets konjunktur har för Sveriges del varit väsentligt bättre än föregående års, och utsikterna för 1970 förefaller relativt gynnsamma. Oron på valutamarknaden har dämpats.

Minskningen av den svenska valutareserven utgör en varningssignal, som föranlett en exceptionell kreditåtstramning, som särskilt drabbat mindre och medelstora företag. Utrymmet på kapitalmarknaden för näringslivets investeringar är knappt, vilket för framtiden kan minska den tillväxttakt som utgör en förutsättning för den svenska reformpolitiken. Statens och kommunernas automatiskt ökande utgifter kan svårigen fortsätta i nuvarande takt.

Den bebådade skattereformen synes till sina grunddrag medföra den omläggning från direkta till indirekta skatter samt de lättnader för låginkomsttagare som en stor majoritet av det svenska folket åstundar. Man kan väl utgå ifrån att Kungl. Majestät i frågan om skärpt förmögenhets- och arvsbeskattning väger de synpunkter som talar härför mot de verkningar på betalningsbalans och talangflykt som beskattningsregler, alltför mycket avvikande från i utlandet gängse, kan medföra.

Att de möjligheter kommer att tillvaratagas som finnes för ett svenskt deltagande i ett vidgat ekonomiskt samarbete med bevarad neutralitetspolitik hälsas med tillfredsställelse.

De åtgärder som i övrigt bebådas tor-

de i allt väsentligt vara sådana om vilka knappast några fundamentalt skilda uppfattningar gör sig gällande.

Eders Majestät!

Det är nu sista gången som en talman i riksdagens första kammare har äran och plikten att besvara trontalet. Från och med nästa år kommer endast en talman att företräda hela riksdagen. Må den konstitutionella reform som från och med nästa år träder i kraft medföra den fördjupning av den svenska representativa demokratin som dess upphovsmän avsett.

Vid den sista riksdag i vilken folkrepresentationen verkar i sin nuvarande form kommer första kammaren att nu som tillförne lugnt och sakligt behandla de förslag som Kungl. Majestät kommer att framlägga.

Med önskan att Eders Majestät med fortsatta krafter och hälsa må kunna fullgöra sitt höga värv betygar Första kammaren Eders Majestät sin vördnad, sin trohet och sin tillit.

Sedan andra kammarens talman där- efter i denna kammarens namn till Hans Maj:t Konungen framfört andra kammarens vördnad, fingo talmännen vardera mottaga, av herr statsrådet och chefen för finansdepartementet Sträng, ett exemplar av Kungl. Maj:ts proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1970/71, samt, av herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet Geijer, ett exemplar av Kungl. Maj:ts berättelse till 1970 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit, varefter ceremonien å rikssalen avslutades och första kammaren enligt beslut, fattat före avtågandet från samlingsrummet, åtskildes vid utgången från rikssalen kl. 12.32.

In fidem

K.-G. Lindelöw

/Solveig Gemert

Onsdagen den 14 januari

Kammaren sammanträdde kl. 11.00.

Upplästes följande till kammaren inkomna ansökning:

Till riksdagens första kammare

Undertecknad anhåller härmed om ledighet från den 21 januari till den 30 januari för beivrande av Europarådets rådgivande församlings möte i Strasbourg under samma period.

Stockholm den 13 januari 1970

Uno Hedström

Den begärda ledigheten beviljades.

Herr **FÖRSTE VICE TALMANNEN** erhöll på begäran ordet och yttrade:

Herr talman! Jag ber att få hemställa att första kammaren måtte besluta att antalet suppleanter i de ständiga utskotten, förutom utrikesutskottet, skall vad denna kammare beträffar bestämmas till: för konstitutionsutskottet 14, för statsutskottet 28, för bevillningsutskottet 14, för bankoutskottet 11, för första lagutskottet 13, för andra lagutskottet 13, för tredje lagutskottet 13, för jordbruksutskottet 14 samt för allmänna beredningsutskottet 17.

Denna hemställan bifölles.

Förtogs val av fyra ledamöter i talmanskonferensen; och befunnos efter valförrättningens slut därtill hava blivit utsedda:

herr Andersson, Birger, (s) med 69 röster,
 " Dahlén (fp) " 69 " ,
 " Virgin (m) " 69 " ,
 " Bengtson (cp) " 69 " .

Då val av två kanslideputerade nu skulle anställas, begärdes ordet av herr **FÖRSTE VICE TALMANNEN**, som anförde:

Herr talman! För de återstående val som skall förrättas vid detta plenum ber jag att få avlämna gemensamma listor, en för varje val. Listorna har godkänts av de av kammaren valda ledamöterna i talmanskonferensen, och varje lista upptar namn på så många personer som det ifrågavarande valet avser.

Herr förste vice talmannen avlämnade därefter två särskilda listor.

Den lista, som avsåg valet av kanslideputerade, upptog under partibeteckningen "Den gemensamma listan" följande namn:

Augustsson (s)
 Kaijser (m)

Sedan denna lista upplästes och av kammaren godkänts, förklarades herrar Augustsson och Kaijser hava blivit utsedda till kanslideputerade.

Företogs val av sex ledamöter att delta i tillsättandet av de i 30 § mom. 2 riksdagsstadgan avsedda tjänstemän hos kammaren.

Den av herr förste vice talmannen avlämnade lista, som gällde detta val, upptog under partibeteckningen "Den gemensamma listan" följande namn:

Svedberg, Erik, (s)
 Mossberger (s)
 Andersson, Axel, (fp)
 Märtensson (s)
 Ohlsson, Ebbe, (m)
 Larsson, Thorsten, (cp)

Efter det denna lista uppläst och av kammaren godkänts, förklarades herrar Erik Svedberg, Mossberger, Axel Andersson, Mårtensson, Ebbe Ohlsson och Thorsten Larsson hava blivit utsedda till kanslitillsättare.

Föredrogs och bordlades Kungl. Maj:ts nästlidna dag på rikssalen överlämnade berättelse till 1970 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts under gårdagen på rikssalen överlämnade proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1970/71, blev densamma bordlagd.

Anmäldes och bordlades

dels följande till kammaren överlämnade kungl. propositioner:

nr 2, angående utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1969/70; nr 5, med förslag till allmän arbets-tidslag, m. m.;

nr 7, med förslag till förordning om höjd mervärdeskatt på vissa varor;

nr 8, med förslag till förordning om ändring i förordningen (1961: 394) om tobaksskatt, m. m.; samt

nr 9, med förslag till lag om ändring i uppbördsförordningen (1953: 272),

dels ock Kungl. Maj:ts till kammaren överlämnade skrivelse nr 6, om förordnande av en statsrådsledamot att utöva den befattning med riksdagsärenden som enligt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet.

Anmäldes och bordlades

riksdagens lönedelegations redogörelse för dess verksamhet under år 1969; justitieombudsmännens ämbetsberättelse; och

riksdagens revisorers verksamhetsberättelse för år 1969.

Interpellation ang. statens ungdomsråd

Herr WIKSTRÖM (fp) erhöll på begäran ordet och yttrade:

Herr talman! Statens ungdomsråd har från årsskiftet 1969—1970 fått vidgade uppgifter och ny organisatorisk utformning.

Ursprungligen tillkom statens ungdomsråd som en samfunktion mellan statsmakten och ungdomsorganisationerna. Ett avsevärt organisationsinflytande garanterades genom den formella uppbyggnaden. Rådet utgjordes av ett representantskap, som efter ingående överläggningar med organisationerna föreslog regeringen ledamöter i rådets styrelse med undantag av ordföranden, som utsågs direkt av regeringen.

Redan från början utsattes rådet för stark kritik från ungdomsorganisationerna, då klara riktlinjer för arbetet saknades. Verksamheten led också brist på konturfasthet och saknade både exekutiv tyngd och kunnig företrädare i regeringen. Kritiken medförde emellertid ganska snabbt en omstrukturering av rådet, som fick en mindre styrelse och ett flertal arbetsgrupper. Rörligheten i rådets arbete innebar betydande fördelar. Relationerna till organisationerna förbättrades, och ett gott samarbete mellan skolöverstyrelsens folkbildningsrotel, statens ungdomsråd och ungdomsorganisationerna växte fram.

I juni 1969 offentliggjorde statsrådet Camilla Odhnoff — utan egentlig föregående kontakt med organisationerna eller representantskapet — nya direktiv för en utredning gällande rådets framtida funktion och organisation. Direktiven var till sin utformning sådana att de närmast utgjorde redan färdiga lösningar. Utredningskommitténs arbete har därför delvis fått karaktären av en skenutredning. Hur bunden kommittén varit framgår av den promemoria som i dagarna offentliggjorts. Av den kan utläsas, att diskussioner förts i utredningskommittén

Interpellation om effektivare kontroll av sjukhusapparatur

men att den haft små möjligheter till självständigt arbete. Utredningens promemoria blir långa stycken bara ett eko av direktivens redan färdiga lösningar.

Varken innan direktiven utformades, under utredningsarbetet eller efter statsrådet Odhnoffs slutgiltiga beslut har organisationerna tillställts något skriftligt meddelande eller någon remissförfrågan. Rådets nya organisation trädde i funktion den 1 januari 1970 — några dagar före publiceringen av beslutet och utan att förberedelse vidtagits så att styrelse och kansli kan fungera, och utan organisationernas vetskap om hur rådet skall fungera.

Statens ungdomsråd är avsett som ett kontaktorgan mellan statsmakten och ungdomsorganisationerna. I rådets nya organisation garanteras ungdomsrörelserna formellt inte något som helst inflytande, och de ges inte formella möjligheter att säga vare sig ja eller nej till rådets beslut. Den nya styrelsen skall bestå av 12 ledamöter, av vilka 6 skall ha direkt erfarenhet av organiserat ungdomsarbete. Den nya organisationsplanen innebär att representantskapet skall finnas kvar som ett organ för kontakt, men det har fråntagits sin formella status.

Mot bakgrund av detta hemställer jag att till statsrådet Odhnoff få ställa följande fråga:

På vilket sätt avser statsrådet att bereda ungdomsorganisationerna tillfälle att yttra sig om statens ungdomsråds nya struktur?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågavarande spörsmål finge framställas.

Interpellation om effektivare kontroll av sjukhusapparatur

Ordet lämnades härefter till herr NY-MAN (fp), som anförde:

Herr talman! Den medicinska tekni-

ken omfattar en rad uppgifter från kvalificerad forskning till service av utrustningar, enkla och komplicerade.

I samhället finns många säkerhetsföreskrifter för mekanisk och elektrisk apparatur, för bilar, oljor etc. Inom sjukvården finns egendomligt nog föga av detta. Icke sällan saknas normer t. ex. för elektrisk apparatur som användes inom sjukvården. Intensivvårds- och operationsutrustningar kan levereras utan att ens fylla kommerskollegii allmänna krav på elektrisk säkerhet, t. ex. beträffande elektriska isolationsavstånd. Vad som helst tycks få säljas ofta utan typbesiktning eller egenskapsredovisning.

I andra sammanhang förefaller det naturligt och självklart att en fortlöpande kontroll utförs av ny utrustning, t. ex. S-märkning av elektrisk apparatur. En liknande granskning av medicinsk utrustning måste komma till stånd och sker endast i enstaka fall, t. ex. i fråga om narkosapparater.

Man kan skilja på två olika kontrollfunktioner, egenskapsredovisning och typgodkännande. I de flesta fall räcker det med egenskapsredovisning.

Man måste kunna kräva, att sjukhusen fortlöpande kontrollerar och följer apparaturens funktionssätt och pålitlighet genom regelbundna översyner.

Förutsättning för en noggrannare övervakning, ett bättre underhåll av apparaturen vid sjukhusen, är att en organisation av sjukhusingenjörer byggs upp. En sådan organisation saknas på många lasarett trots att i dagens läge det finns större tillgång på ingenjörer än tidigare. Kostnaderna för sådana tjänster är obetydliga i förhållande till de många miljoner som härigenom skulle kunna sparas.

Med hänvisning till vad ovan anförts anhåller jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för socialdepartementet få rikta följande fråga:

Vilka åtgärder avser herr statsrådet att vidtaga för ökad kontroll av ny teknisk medicinsk utrustning samt

Interpellation ang. hjälpen till Biafra — Interpellation om information angående skolans läroplaner och betygssättning
 noggrannare övervakning och bättre omvårdnad av sådan utrustning?

Även denna anhållan bifölls.

svenska regeringen hittills gjort och vad den avser att göra i fråga om hjälp åt Biafras folk?

Det sålunda begärda tillståndet lämnades av kammaren.

Interpellation ang. hjälpen till Biafra

Herr HERNELIUS (m) fick nu ordet och yttrade:

Herr talman! Sedan några år tillbaka utspelas en mänsklig tragedi värre än de flesta i sitt slag under detta århundrade. Den har redan medfört att miljoner människor omkommit av svält, sjukdomar eller krigshandlingar. Miljoner andra har fått obotliga skador. Även kommande generationers framtid har allvarligt påverkats.

Här åsyftas kriget i Nigeria, till vilket stormakter levererat vapen, medan Förenta nationerna och den afrikanska enhetsorganisationen stått i stort sett passiva, främst beroende därpå att kriget bedömts vara ett inbördeskrig.

Tragedin närmar sig nu sin fullbordan. Stridshandlingarna är på väg att avslutas, miljoner flyende är i dödsångest på marsch mot okända mål, utan föda, utan framtid.

En internationell hjälpverksamhet pågår. Från olika håll vill man hjälpa. Frågan är blott: Är hjälp möjlig? Hinner den i så fall komma i tid för att förebygga en katastrofens ännu ohyggligare förlängning?

Självfallet måste Sverige i samarbete med andra länder, främst då de nordiska, sätta in alla krafter på omedelbar hjälp. Denna hjälp måste vara humanitär och politisk, det senare för att få segrarna i kriget att tillåta och medverka till att miljoner lidande skyndsamt undsättes.

Äberopande det anförda anhåller jag om kammarens tillstånd att till hans excellens utrikesministern få framställa följande fråga:

Vill herr utrikesministern lämna kammaren en redogörelse för vad

Interpellation om information angående skolans läroplaner och betygssättning

Ordet gavs därpå till herr LARSSON, THORSTEN, (cp), som anförde:

Herr talman! De två senaste decennierna har präglats av genomgripande reformer på skolans område. Inte minst har den obligatoriska skolan genomgått en omfattande omdaning genom införandet av den nioåriga grundskolan. De härigenom förbättrade utbildningsmöjligheterna skall naturligtvis hälsas med tillfredsställelse.

År 1968 fattade riksdagen beslut om ändringar i grundskolans läroplaner att träda i kraft läsåret 1970/71. Skolöverstyrelsen har sedermera utfärdat närmare bestämmelser i fråga om de nya läroplanerna. Det får förutsättas att grundskolans lärare blir väl informerade om vad den nya ordningen innebär. Enligt min mening är det angeläget att allmänheten också får så god kännedom som möjligt om de förändringar som genomföres. Därvid är det naturligtvis av särskild vikt att elever och föräldrar informeras.

De förestående förändringarna ger anledning till många frågor. Vad innebär de nya läroplanerna? Vad innebär växlande grupp- och lagundervisning? Varför måste undervisningslokalerna byggas och inredas för att ge mera flexibla utrymmen? Vad innebär de nya arbetsformerna i skolan?

Informationen om skolan måste ge svar på dessa och liknande frågor. Det synes lämpligt att innebörden i läroplansreformen klagöres i en broschyr som ställs till förfogande för föräldrar, elever och andra intresserade. Vidare

bör information i frågan ges genom press, radio och television.

Även inom det gymnasiala skolsystemet förbereds efter riksdagsbeslut väsentliga förändringar. Behovet av information om innebörden häri är givetvis också stort.

Vidare måste informationen om den relativa betygsskalans tillämpning förstärkas. Fortfarande råder stor osäkerhet om intentionerna bakom nämnda betygssystem. Exempel saknas sålunda inte på att den s. k. normalfördelningen appliceras på enskilda klasser som inte utgör något representativt urval. I den debatt som förts om skolbetygen under senare tid har denna misstolkning av systemet också kommit till uttryck. Det är därför nödvändigt att myndigheterna ordentligt meddelar alla berörda parter hur systemet skall tillämpas. Information via broschyrer, press, radio och television bör användas även i detta sammanhang.

Med hänvisning till vad som ovan anförts anhåller jag om kammarens medgivande att till statsrådet och chefen för utbildningsdepartementet få ställa följande frågor:

Är statsrådet beredd att redogöra för de åtgärder som planeras för att informera allmänheten om grundskolans och gymnasieskolans nya läroplaner?

Förbereds någon sådan information genom press, radio och television eller genom till föräldrar och målsmän distribuerad broschyr?

Är en intensifierad upplysning till lärare, föräldrar och elever i fråga om tillämpningen av den relativa betygsskalans att förvänta?

På gjord proposition bifölls herr Thorsten Larssons ifrågavarande anhållan.

Interpellation ang. hjälpen till Biafra

Herr HELEN (fp) erhöll därefter ordet och yttrade:

Interpellation ang. hjälpen till Biafra

Herr talman! Läget i Biafra har blivit alltmera oroväckande. De senaste underrättelserna om att hjälpsändningarna inte, i varje fall omedelbart, kan få sättas i gång har ökat riskerna för en än värre hungerkatastrof. Det är angeläget att riksdagen snabbt erhåller en redogörelse för vilka åtgärder regeringen vidtagit. Alla utvägar för Sverige att i samverkan med andra länder understryka angelägenheten av att hjälpsändningarna omedelbart återupptas bör tillvaratas. Sverige bör vara berett att ställa ytterligare medel till förfogande för de hjälporganisationer som får möjlighet att verka i området.

Under hänvisning till det anförda hemställer jag att till ministern för utrikes ärendena få rikta följande frågor:

Vilka åtgärder har regeringen vidtagit för att möjliggöra ökade insatser för de nödlidande i Biafra och vilka ytterligare initiativ överväges?

Jämväl denna hemställan bifölls.

Anmälades och bordlades följande motioner:

nr 1, av herr *Werner*, om upprättande av diplomatiska förbindelser med Republiken Sydvietnams provisoriska revolutionära regering;

nr 2, av herr *Tistad*, om ändring av valbarhetsbestämmelserna för ledamot av byggnads- och fastighetsnämnd;

nr 3, av herrar *Nyman* och *Ernulf*, om införande av en akademisk mellanexamen;

nr 4, av herr *Pettersson, Axel Georg*, och fröken *Pehrsson*, om viss granskning av radio- och televisionsprogram för utbildningsändamål;

nr 5, av herr *Helén m. fl.*, om åtgärder mot könsdiskriminering;

nr 6, av herr *Helén m. fl.*, om ökade resurser till institutet för arbetsmarknadsfrågor;

nr 7, av herr *Bengtson* och herr *Olsson, Johan*, om en för hela landet enhetlig telefontaxa;

nr 8, av herr *Jansson, Paul*, och herr *Andersson, Birger*, om utsträckt giltighet av det s. k. 67-kortet på statens järnvägar;

nr 9, av herr *Strandberg*, om automatisk överföring av medel från postlöne-konto till annan bank;

nr 10, av herr *Strandberg m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Ersättning till trafikföretag för drift av icke lönsamma busslinjer;

nr 11, av herrar *Sveningsson* och *Svenungsson*, om en undersökning av samtliga allmänna vägars tillstånd;

nr 12, av herrar *Sveningsson* och *Svenungsson*, angående spridandet av salt på vägarna;

nr 13, av herr *Andersson, Axel*, och herr *Lindblad*, om förläggning av LKAB:s huvudkontor till Norrbotten;

nr 14, av herr *Carlsson, Eric, m. fl.*, om förläggning av LKAB:s huvudkontor till Norrbotten;

nr 15, av herr *Strandberg m. fl.*, om förläggning av LKAB:s huvudkontor till Norrbotten;

nr 16, av herrar *Sörenson* och *Axelsson*, angående stödet till boxningssporten;

nr 17, av herr *Jansson, Paul*, om lagstiftning för att hindra missbruk av pensionsförsäkringsinstitutet genom överlåtelse av försäkring;

nr 18, av herr *Petersson, Hans*, om taxering genom tjänstemän i stället för taxeringsnämnd;

nr 19, av herr *Pettersson, Karl, m. fl.*, angående taxeringsvärdena för statens vattenfallsverks vattenkraftsanläggningar;

nr 20, av herr *Pettersson, Karl, m. fl.*, angående statens vattenfallsverks redovisning för kommunal beskattning av inkomst från kraftverk;

nr 21, av herr *Helén m. fl.*, om åtgärder för att främja företagsdemokratin;

nr 22, av herr *Bengtson*, om straff för flygplanskapning;

nr 23, av herr *Bengtson*, om upphovsmannaskydd för audiovisuella verk;

nr 24, av herrar *Björk* och *Hansson*, angående olovlig värvning;

nr 25, av herr *Hansson m. fl.*, om avskaffande av barnavårdsmannainstitutionen, m. m.;

nr 26, av herr *Petersson, Hans*, om bättre förmånsrätt i konkurs för fordran på lön;

nr 27, av herr *Petersson, Hans*, om ersättning av statsmedel för skada på grund av brott;

nr 28, av herr *Tistad*, angående handläggningen av lagsökning och betalningsföreläggande;

nr 29, av herr *Bengtson*, om barnbidrag vid havandeskap;

nr 30, av herr *Bengtson m. fl.*, om sänkning av den allmänna pensionsåldern till 65 år, m. m.;

nr 31, av herr *Carlsson, Eric, m. fl.*, angående avgifter och förmåner inom tillägspensioneringen för deltids- och korttidsanställda samt låginkomsttagare;

nr 32, av herr *Helén m. fl.*, om åtgärder mot könsdiskriminering;

nr 33, av herr *Strandberg*, om en översyn av de värnpliktigas ekonomiska och sociala förmåner;

nr 34, av herr *Werner*, angående bidragen för rehabilitering;

nr 35, av herr *Werner*, om förbud mot bestämmelser av typen § 32 i SAF:s stadgar;

nr 36, av herr *Werner*, om sänkning av den allmänna pensionsåldern till 65 år;

nr 37, av herr *Wikström*, om upphävande av affärstidslagen;

nr 38, av herr *Petersson, Hans*, om bättre djurskydd;

nr 39, av herr *Schött* och fröken *Stenberg*, om översyn av bestämmelserna om straff för djurplågeri;

nr 40, av herr *Schött* och fröken *Stenberg*, angående straffbarheten vid aga av djur;

nr 41, av herr *Tistad* och herr *Petersson, Hans*, om vidgat straffansvar för djurplågeri;

nr 42, av herr *Bengtson*, angående skyddet för Smålands Taberg;

nr 43, av herr *Olsson, Johan, m. fl.*, om statsbidrag till underhåll av skogsvägar; samt

nr 44, av herr *Helén m. fl.*, om åtgärder för att bereda de äldre sysselsättning och trygghet.

På framställning av herr talmannen beslöts att Kungl. Maj:ts propositioner nr 1 och 2 skulle sättas sist på föredragningslistan för kammarens nästa sammanträde.

Meddelande ang. enkla frågor

Meddelades, att jämlikt § 20 i kammarens ordningsstadga följande enkla frågor framställdes, nämligen

den 12 januari

av herr *Björk (s)* till herr statsrådet och chefen för utbildningsdepartementet: "Anser Statsrådet att det föreligger behov av särskilda åtgärder för att skydda författarnas upphovsrätt vid de statsunderstödda teatrarna?";

den 13 januari

av herr *Strandberg (m)* till herr statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet: "Avser Herr Statsrådet medverka till att sådan säkerhetsutrustning tillförs Arlanda flygplats att spaningsmöjligheterna och därmed spaningseffektiviteten väsentligt förbättras?";

den 14 januari

av herr *Ernulf (fp)* till herr statsrådet och chefen för finansdepartementet: "Har Herr Statsrådet för avsikt att

Meddelande ang. enkla frågor

vidtaga några åtgärder för att lindra kreditrestriktionernas utomordentligt hårda verkningar för en mängd mindre och medelstora företag?";

av herr *Wikström (fp)* till herr statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet: "Vilka åtgärder ämnar Statsrådet vidta för att förbättra katastrofberedskapen vid Arlanda flygplats?";

av herr *Wikström (fp)* till herr statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet: "Vilka åtgärder avser Statsrådet att vidtaga med anledning av näringsfrihetsombudsmannens skrivelse med begäran om att lämpliga åtgärder snarast möjligt vidtas för att, framför allt i Storstockholm, åstadkomma från konkurrens- och konsumentsynpunkt mera tillfredsställande förhållanden på taxiområdet?"; samt

av herr *Skårman (fp)* till herr statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet: "För fjärde gången och till den fjärde kommunikationsministern i ordningen vill jag ställa denna salta fråga: Har vi med hänsyn till trafiksäkerhet, allmän kostnadssynpunkt, miljövård och trivsel råd att fortsätta med saltningen av våra vägar och gator vintertid?";

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.18.

In fidem

K.-G. Lindelöw

/Solbeig Gemert

Torsdagen den 15 januari

Kammaren sammanträdde kl. 10.00.

Herr FÖRSTE VICE TALMANNEN erhöill på begäran ordet och yttrade:

Herr talman! För vart och ett av de val som skall förrättas vid detta plenum ber jag få avlämna gemensamma listor. Listorna har godkänts av de av kammaren valda ledamöterna i talmanskonferensen, och varje lista upp- tar namn på så många personer som det ifrågavarande valet avser.

Herr förste vice talmannen avlämnade därefter ifrågavarande listor, tjugutva till antalet.

Företogos val av föreskrivet antal ledamöter i de ständiga utskotten, nämligen åtta ledamöter i utrikesutskottet, tio ledamöter i konstitutionsutskottet, femton ledamöter i statsutskottet, åtta ledamöter i bevillningsutskottet, åtta ledamöter i bankoutskottet, åtta ledamöter i första lagutskottet, åtta ledamöter i andra lagutskottet, åtta ledamöter i tredje lagutskottet, tio ledamöter i jordbruksutskottet och tolv ledamöter i allmänna beredningsutskottet.

Sedan de av herr förste vice talmannen för dessa val avlämnade listorna, alla försedda med partibeteckningen "Den gemensamma listan", blivit i tur och ordning av herr talmannen upplästa och av kammaren godkända, befanns, att följande personer, vilkas namn i här angiven ordning upptagits å respektive listor, utsetts till

ledamöter i utrikesutskottet:

herr Andersson, Birger, (s)
 " Pettersson, Georg, (s)
 " Dahln (fp)
 " Geijer, Arne, (s)
 " Hernelius (m)

herr Bengtson (cp)
 " Möller (s)
 " Helén (fp)

ledamöter i konstitutionsutskottet:

herr Pettersson, Georg, (s)
 " Olsson, Erik, (s)
 fru Segerstedt Wiberg (fp)
 herr Dahl (s)
 " Sveningsson (m)
 " Pettersson, Harald, (cp)
 " Sörlin (s)
 " Andersson, Sten, (s)
 " Richardson (fp)
 " Hernelius (m)

ledamöter i statsutskottet:

herr Andersson, Birger, (s)
 " Persson, Fritz, (s)
 " Andersson, Axel, (fp)
 " Svensson, Rikard, (s)
 " Virgin (m)
 " Johansson, Ivar, (cp)
 fru Wallentheim (s)
 herr Mårtensson (s)
 " Jacobsson, Per, (fp)
 " Petersson, Bertil, (s)
 " Bohman (m)
 " Gustavsson, Bengt, (s)
 " Bentgson (cp)
 " Larsson, Herbert, (s)
 " Nyman (fp)

ledamöter i bevillningsutskottet:

fröken Ranmark (s)
 herr Ericsson, John, (s)
 " Tistad (fp)
 " Wärnberg (s)
 " Nilsson, Yngve, (m)
 " Sundin (cp)
 " Johansson, Tage, (s)
 " Wirmark (s)
 " Levin (fp)
 " Jacobsson, Gösta, (m)

ledamöter i bankoutskottet:

herr Ståhle (s)
 " Larsson, Ake, (s)
 " Stefanson (fp)
 " Palm (s)
 " Åkerlund (m)
 " Larsson, Nils Theodor, (cp)
 " Lundin (s)
 " Strandberg (m)

ledamöter i första lagutskottet:

herr Svedberg, Erik, (s)
 fröken Mattson (s)
 herr Alexanderson (fp)
 " Hjorth (s)
 " Schött (m)
 " Swanström (cp)
 fru Lindström (s)
 herr Sörenson (fp)

ledamöter i andra lagutskottet:

herr Strand (s)
 " Larsson, Lars, (s)
 fru Hamrin-Thorell (fp)
 herr Dahlberg (s)
 " Hübinette (m)
 " Carlsson, Eric, (cp)
 " Wanhainen (s)
 " Österdahl (fp)

ledamöter i tredje lagutskottet:

herr Karlsson, Göran, (s)
 " Kristiansson, Svante, (s)
 " Åkesson (fp)
 " Johansson, Knut, (s)
 " Ohlsson, Ebbe, (m)
 " Gustafsson, Nils-Eric, (cp)
 " Jansson, Erik, (s)
 " Ernulf (fp)

ledamöter i jordbruksutskottet:

herr Svedberg, Lage, (s)
 " Mossberger (s)
 " Skårman (fp)
 " Hedström (s)
 " Eskilsson (m)
 " Hermansson (cp)
 " Magnusson (s)
 " Augustsson (s)
 " Skagerlund (fp)
 " Svenungsson (m)

ledamöter i allmänna beredningsutskottet:

herr Möller (s)
 " Carlsson, Oscar, (s)
 " Peterson, Eric, (fp)
 " Hedlund (s)
 " Wallmark (m)
 " Kristiansson, Axel, (cp)
 " Persson, Yngve, (s)
 " Karlsson, Helge, (s)
 " Kilsmo (fp)
 " Pettersson, Karl Gustav, (s)
 fröken Stenberg (m)
 herr Olsson, Ernst, (cp)

Anställdes val av sex revisorer för granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning jämte sex suppleanter för dessa revisorer.

Den av herr förste vice talmannen för detta val avlämnade listan, som bar partibeteckningen "Den gemensamma listan", hade följande utseende:

Fru Wallentheim, Annie E. E., (s) Ledamot av första kammaren	Palm, N. Sture, (s) Ledamot av första kammaren
Jansson, A. Erik, (s) Ledamot av första kammaren	Hjorth, Nils T., (s) Ledamot av första kammaren
Lundström, N. Birger, (fp) Redaktör	Jacobsson, Per, (fp) Ledamot av första kammaren
Augustsson, J. A. Gillis, (s) Ledamot av första kammaren	Kristiansson, Svante A., (s) Ledamot av första kammaren
Sveningsson, N. Ragnar, (m) Ledamot av första kammaren	Nilsson, N. Yngve, (m) Ledamot av första kammaren
Larsson, Nils H. Theodor, (cp) Ledamot av första kammaren	Sundin, Sven E., (cp) Ledamot av första kammaren

Sedan denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades hava blivit utsedda till statsrevisorer fru Wallentheim samt herrar Erik Jansson, Lundström, Augustsson, Sveningsson och Nils Theodor Larsson ävensom till suppleanter för dem respektive herrar Palm, Hjorth, Per Jacobsson, Svan-te Kristiansson, Yngve Nilsson och Sundin.

Företogs val av tjugufem ledamöter i riksdagens krigsdelegation.

Den av herr förste vice talmannen för detta val avlämnade listan upptog under partibeteckningen "Den gemensamma listan" följande namn:

herr Sträng (s)
 " Andersson, Sven, (s)
 " Boheman (fp)
 " Strand (s)
 " Bohman (m)
 " Johansson, Ivar, (cp)
 " Stähle (s)
 " Ericsson, John, (s)
 " Helén (fp)
 " Aspling (s)
 " Virgin (m)
 " Svedberg, Erik, (s)
 " Bengtson (cp)
 " Holmqvist (s)
 " Andersson, Axel, (fp)
 " Andersson, Birger, (s)
 " Mossberger (s)
 " Eskilsson (m)
 " Pettersson, Georg, (s)
 " Larsson, Nils Theodor, (cp)
 " Dahllén (fp)
 " Geijer, Arne, (s)
 fröken Mattson (s)
 herr Hernelius (m)
 fru Hamrin-Thorell (fp)

Efter det denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i riksdagens krigsdelegation.

Anställdes val av suppleanter till förut bestämt antal i de ständiga utskotten, nämligen åtta suppleanter i utrikesutskottet, fjorton suppleanter i konstitutionsutskottet, tjugufem suppleanter i statsutskottet, fjorton suppleanter i bevillningsutskottet, elva suppleanter i bankoutskottet, tretton suppleanter i första lagutskottet, tretton suppleanter i andra lagutskottet, tretton suppleanter i tredje lagutskottet, fjorton suppleanter i jordbruksutskottet och sjutton suppleanter i allmänna beredningsutskottet.

Sedan de av herr förste vice talmannen för dessa val avlämnade listorna, alla försedda med partibeteckningen "Den gemensamma listan", blivit i tur och ordning av herr talmannen upplästa och av kammaren godkända, be-fanns, att följande personer, vilkas namn i här angiven ordning upptagits å respektive listor, utsetts till

suppleanter i utrikesutskottet:

herr Palm (s)
 fröken Mattson (s)
 herr Andersson, Axel, (fp)
 " Andersson, Sten, (s)
 " Bohman (m)
 " Johansson, Ivar, (cp)
 " Johansson, Tage, (s)
 " Virgin (m)

suppleanter i konstitutionsutskottet:

herr Dahlberg (s)
 " Palm (s)
 " Nyman (fp)
 " Pettersson, Karl Gustav, (s)
 " Svenungsson (m)
 " Olsson, Ernst, (cp)
 " Nyquist (s)
 " Andersson, Ivar, (s)
 " Lindblad (fp)
 " Norberg (s)
 " Schött (m)
 " Petersson, Hans, (fp)
 " Pettersson, Axel Georg, (cp)
 fröken Stenberg (m)

suppleanter i statsutskottet:

herr Hjorth (s)
 " Rönnerberg (s)
 " Peterson, Eric, (fp)
 " Wååg (s)
 " Kaijser (m)
 " Larsson, Nils Theodor, (cp)
 " Persson, Yngve, (s)
 " Björk (s)
 " Dahlén (fp)
 " Högström (s)
 " Ottosson (m)
 fru Ohlsson, Lilly, (s)
 herr Larsson, Thorsten, (cp)
 " Jonsson (s)
 " Wirtén (fp)
 " Nilsson, Thorle, (s)
 " Carlsson, Arne, (s)
 " Wallmark (m)
 " Levin (fp)
 " Gustafsson, Nils-Eric, (cp)
 " Lindblad (fp)
 " Åkerlund (m)
 fru Olsson, Elvy, (cp)
 herr Strandberg (m)
 " Brundin (m)
 " Wikström (fp)
 " Olsson, Johan, (cp)
 " Eriksson, Olle, (cp)

suppleanter i bevillningsutskottet:

herr Möller (s)
 " Jansson, Paul, (s)
 " Stefanson (fp)
 " Jansson, Erik, (s)
 " Ottosson (m)
 " Mattsson (cp)
 " Pettersson, Arne, (s)
 " Stadling (s)
 " Helén (fp)
 " Karlsson, Ove, (s)
 " Pettersson, Karl, (m)
 " Eriksson, Einar, (s)
 " Olsson, Johan, (cp)
 " Österdahl (fp)

suppleanter i bankoutskottet:

herr Larfors (s)
 " Rönnerberg (s)
 " Wirtén (fp)
 " Olsson, Manne, (s)
 " Nilsson, Yngve, (m)

herr Mattsson (cp)
 " Stadling (s)
 fru Lundblad, Margit, (s)
 herr Annerås (fp)
 " Larsson, Thorsten, (cp)
 " Brundin (m)

suppleanter i första lagutskottet:

herr Larfors (s)
 " Hedlund (s)
 fru Segerstedt Wiberg (fp)
 herr Karlsson, Helge, (s)
 " Lidgard (m)
 fru Olsson, Elvy, (cp)
 herr Carlsson, Oscar, (s)
 fru Ohlsson, Lilly, (s)
 herr Ernulf (fp)
 " Lundin (s)
 " Jacobsson, Gösta, (m)
 " Petersson, Hans, (fp)
 " Nilsson, Ferdinand, (cp)

suppleanter i andra lagutskottet:

herr Magnusson (s)
 " Högström (s)
 " Kilsmo (fp)
 " Pettersson, Arne, (s)
 " Kaijser (m)
 " Andreasson (cp)
 " Andersson, Ivar, (s)
 fru Lundblad, Grethe, (s)
 herr Axelsson (fp)
 " Wikström (fp)
 " Blomquist (m)
 fröken Pehrsson (cp)
 herr Pettersson, Axel Georg, (cp)

suppleanter i tredje lagutskottet:

herr Jansson, Paul, (s)
 fröken Ranmark (s)
 herr Skårman (fp)
 " Hansson (s)
 " Lidgard (m)
 " Nilsson, Ferdinand, (cp)
 fru Landberg (s)
 herr Berglund (s)
 " Jacobsson, Per, (fp)
 " Carlsson, Arne, (s)
 " Pettersson, Karl, (m)
 " Skagerlund (fp)
 " Nilsson, Nils, (cp)

suppleanter i jordbruksutskottet:

- herr Olsson, Manne, (s)
 fru Lundblad, Margit, (s)
 herr Åkesson (fp)
 " Lokander (s)
 " Sveningsson (m)
 " Pettersson, Harald, (cp)
 " Wanhainen (s)
 " Kristiansson, Svante, (s)
 " Annerås (fp)
 " Svedberg, Erik, (s)
 " HübINETTE (m)
 " Andersson, Ingvar, (m)
 " Kristiansson, Axel, (cp)
 " Nilsson, Nils, (cp)

suppleanter i allmänna beredningsutskottet:

- herr Hansson (s)
 fru Landberg (s)
 " Hamrin-Thorell (fp)
 herr Nyquist (s)
 " Blomquist (m)
 " Svanström (cp)
 " Karlsson, Ove, (s)
 fru Lundblad, Grethe, (s)
 herr Sörenson (fp)
 " Norberg (s)
 " Andersson, Ingvar, (m)
 " Nilsson, Thorle, (s)
 fröken Pehrsson (cp)
 herr Axelson (fp)
 " Richardson (fp)
 fru Florén-Winther (m)
 herr Andreasson (cp)

I samband med valet av suppleanter i utrikesutskottet beslöts, på framställning av herr talmannen, att riksdagens kanslideputerade genom utdrag av protokollet skulle underrättas om kammarens val av ledamöter och suppleanter i utrikesutskottet samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till den skrivelse i ämnet, som borde till Konungen avlätas.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts på rikssalen överlämnade berättelse till 1970 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit.

Föredrogs och hänvisades till lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 5, med förslag till allmän arbetstidslag, m. m.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts skrivelse nr 6, med tillkännagivande att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet Carl Lidbom att under innevarande riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som enligt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet;

och skulle underrättelse om denna skrivelses innehåll genom utdrag av protokollet meddelas vederbörande utskott samt riksdagens kanslideputerade.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 7, med förslag till förordning om höjd mervärdeskatt på vissa varor;

nr 8, med förslag till förordning om ändring i förordningen (1961:394) om tobaksskatt, m. m.; och

nr 9, med förslag till lag om ändring i uppbördsförordningen (1953:272).

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet riksdagens löne delegations redogörelse för dess verksamhet under år 1969.

Föredrogs och hänvisades motionen nr 1 till utrikesutskottet, motionen nr 2 till konstitutionsutskottet samt motionerna nr 3 och 4 till statsutskottet.

Vid föredragning av motionen nr 5 hänvisades densamma, såvitt den avsåge punkterna 3 och 4 i motionens hemställan, till allmänna beredningsutskottet samt i övrigt till statsutskottet.

Föredrogs och hänvisades motionerna nr 6—8 till statsutskottet,

motionen nr 9 till bankoutskottet,
 motionerna nr 10—16 till statsutskottet,
 motionerna nr 17—20 till bevillningsutskottet,
 motionen nr 21 till bankoutskottet och
 motionerna nr 22—31 till lagutskott.

Vid föredragning av motionen nr 32 hänvisades densamma, såvitt den avsåge inkomstprövningen inom studiemedelssystemet, till lagutskott och i övrigt till allmänna beredningsutskottet.

Föredrogs och hänvisades motionen nr 33 till statsutskottet, motionerna nr 34—41 till lagutskott, motionerna nr 42 och 43 till jordbruksutskottet samt motionen nr 44 till allmänna beredningsutskottet.

Föredrogs och hänvisades till lagutskott justitieombudsmännens ämbetsberättelse.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet riksdagens revisorers verksamhetsberättelse för år 1969.

Anmäldes och bordlades Kungl. Maj:ts till kammaren överlämnade proposition nr 11, angående Islands anslutning till EFTA-konventionen, m. m.

Upplästes och lades till handlingarna följande till kammaren inkomna

Protokoll, hållet vid sammanträde med herr talmannen och herrar vice talmän i riksdagens första kammare samt de ledamöter, som blivit utsedda att jämte dem tillsätta tjänstemän hos kammaren, samt kammarens sekreterare, den 14 januari 1970.

§ 1

Antecknades att den under sessionsuppehållet tjänstlediga stenografperso-

nalen inkallats till tjänstgöring fr. o. m. den 10 januari 1970, förste stenografen Ernst L. Ekman dock fr. o. m. den 8 januari.

§ 2

Anställdes som ersättare för kammarens sekreterare hovrättsassessor Bengt Lambe fr. o. m. den 10 januari tills vidare under år 1970, med rätt för honom att åtnjuta arvode med 1 000 kronor per månad.

§ 3

Anställdes som biträdande jurister dels sekreteraren Torgny Asplund för tiden den 9—den 31 januari 1970, dels revisionssekreteraren Brit-Marie Ericsson fr. o. m. den 9 januari tills vidare under år 1970, med rätt för dessa att åtnjuta arvode med 2 100 kronor per månad. Vidare uppdrogs åt kammarens sekreterare att vidtaga erforderliga åtgärder för anställande av ny biträdande jurist efter sekreteraren Asplund.

§ 4

Anställdes som kontaktman riksdagsskola fr. o. m. den 10 januari tills vidare under år 1970 adjunkten Hans-Olof Hanselid mot arvode om 2/3 av 2 100 kronor per månad.

§ 5

Anställdes som reservstenografer fr. o. m. den 10 januari tills vidare under år 1970 fru Kerstin Eiderfors och fru GunBrit Wedholm och antecknades att arvode skulle utgå enligt avtal.

§ 6

Anställdes som maskinskrivare vid snabbprotokollet fr. o. m. den 10 januari tills vidare under år 1970

fru M.-B. Backman
 " I. Nordstrand
 " G. Roos
 " G. Skoog
 " D. Öhlund
 " M. Lindroth
 " I.-B. Ulvesand

och antecknades att arvode skulle utgå enligt avtal.

Vidare beviljades fru I. Nordstrand tjänstledighet för uppehållande av kanslistjänst fr. o. m. den 10 januari tills vidare under år 1970 och som vikarie anställdes fru I.-L. Lundin.

§ 7

Anställdes som biträde åt kontaktmannen riksdag—skola förste expeditionsförmännen Bertil Selfvin och Harry Eriksson för tjänstgöring fr. o. m. den 10 januari tills vidare under år 1970 tre timmar per vecka. Ersättning skulle utgå motsvarande ersättning för enkel övertid.

§ 8

Anställdes som informatörer för uppgifter hos kontaktorganet riksdag—skola fr. o. m. den 10 januari tills vidare under år 1970 fil. stud. Sture Carlsson och fil. stud. Göran Ringblom. Arvode skulle utgå med 30 kronor per timme inklusive semesterersättning.

§ 9

Anställdes förste stenografen Ernst L. Ekman fr. o. m. den 10 januari tills vidare under år 1970 att utöver honom normalt åvilande göromål bl. a. organisera kammarens stenografers tjänstgöring i andra kammaren. Uppdragstillägg skulle utgå med 234 kronor per månad under sessionstid.

§ 10

Anmäldes att det under de senaste åren visat sig allt svårare att behålla lämplig vaktmästarpersonal placerad hos första kammaren varför nyanställd och oerfaren personal i stor utsträckning måst utnyttjas, vilket medfört avsevärt ökad belastning på den erfarna arbetsledande vaktmästarpersonalen. Genom att förvaltningskontoret vid årsskiftet överflyttat en vaktmästartjänst i lönegrad 11 (personlig tjänst i lönegrad 13) från kammaren till förvaltningskontoret hade situationen ytterligare förvärrats, särskilt som överflyttingen medfört att en synnerligen skicklig och för krävande specialuppgifter av kontinuerlig art anlitad vakt-

mästare slutat sin tjänst hos riksdagen. Sekreteraren uttalade farhågor för att icke minst härigenom den service som lämnas åt kammarens presidium och ledamöter skulle försämrats.

År och dag som ovan

K.-G. Lindelöw

/S. G. Grahn

Anmäldes och bordlades följande motioner:

nr 45, av herr *Nyman m. fl.*, om åtgärder för att tillgodose näringslivets behov av yrkesutbildad arbetskraft;

nr 46, av herr *Wallmark*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till vissa elevorganisationer;

nr 47, av herr *Helén m. fl.*, om statligt stöd åt Norrland;

nr 48, av herr *Högström m. fl.*, angående det kommunala bostadstillägget, m. m.;

nr 49, av herr *Olsson, Johan, m. fl.*, om en effektivare arbetsförmedlingsverksamhet;

nr 50, av herr *Pettersson, Karl*, om lokaliseringspolitiska insatser i Jämtlands län;

nr 51, av herr *Werner*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Arbetsmarknadsutbildning m. m.;

nr 52, av herr *Österdahl*, om förstärkning av prognosverksamheten på arbetsmarknadens område;

nr 53, av herr *Pettersson, Karl*, angående hamnorganisationen;

nr 54, av herr *Skårman*, angående trafikpolitiken;

nr 55, av herr *Bengtson m. fl.*, om utredning angående de statliga skogarnas lönsamhet m. m.;

nr 56, av herr *Helén m. fl.*, om statligt stöd åt Norrland;

nr 57, av herr *Nyman m. fl.*, om rätt till skattefri avsättning till omskolnings- och utbildningsfonder;

nr 58, av herr *Helén m. fl.*, om statligt stöd åt Norrland;

nr 59, av herr *Björk*, angående äkten-
skaps ingående inför svensk myndighet
i utlandet;

nr 60, av herr *Hjorth m. fl.*, om en
översyn av bestämmelserna angående
tillsyn av stiftelser, m. m.;

nr 61, av herr *Werner*, om upphä-
vande i statstjänstemannalagen av mot-
svarigheten till § 32 i SAF:s stadgar;

nr 62, av herr *Österdahl m. fl.*, om
rätt för person med partiell förtidspen-
sion att tillgodoräkna sig ATP-poäng;

nr 63, av herr *Sveningsson m. fl.*, om
kontroll av bilhandel och bilreparatio-
ner; samt

nr 64, av herr *Helén m. fl.*, om stat-
ligt stöd åt Norrland.

På framställning av herr talmannen
beslöts att Kungl. Maj:ts propositioner
nr 1 och 2 skulle sättas sist på före-
dragningslistan för kammarens nästa
sammanträde.

Justerades protokollsutdrag för den-
na dag, varefter kammarens samman-
träde avslutades kl. 10.21.

In fidem

K.-G. Lindelöw

/Solveig Gemert